

Suomen Voimanostoliitto ry

Finlands Styrkelyftförbund rf

Kilpailumanipulaation torjuntaohjelma Suomen Voimanostoliitto

Sisällys

Mitä kilpailumanipulaatio on?.....	2
Ohjelman tavoitteet	2
Säännöt ja sopimukset	2
Kilpailumanipulaation tilanne-/uhkakuva voimanostourheilussa.....	3
Koulutus.....	3
Urheilijat	3
Valmentajat	4
Tuomarit	4
Liiton toimi- ja luottamushenkilöt.....	4
Viestintä.....	4
Korruption vastainen toiminta	5
Play True.....	5
Yleinen toimintaohje kilpailumanipulaatiotapauksissa.....	5
Toimintaohje urheilijoille ja muille lajitoimijoille	6
Muu toiminta.....	6
Ohjelman seuranta ja arviointi	6
Yhteystiedot.....	7

Mitä kilpailumanipulaatio on?

Kilpailumanipulaatiolla tarkoitetaan vilpillistä vaikuttamista ottelun tai kilpailun kulkuun tai lopputulokseen. Yleisesti ottaen kilpailumanipulaatio voidaan jakaa urheilu- ja vedonlyöntiperustaiseen manipulaatioon. Se ilmenee eri lajeissa eri tavoin esimerkiksi kilpailu-, ottelu- tai tulosmanipulaationa.

Voimanostourheilussa riski kilpailumanipulaation osalta liittyy tulosten ja arvostelun manipulointiin. Tavoitteena voi olla esimerkiksi taloudellinen voitto, halutun tittelin tms. varmistelu. Sen seuraukset vaikuttavat urheilun perusarvoihin kuten ennakoimattomuuteen ja reiluun peliin.

On tärkeä muistaa, että kilpailumanipulaatio ei koske vain huippu-urheilua, vaan iso osa manipulaatiotapauksista on kohdistunut pienempiin kilpailuihin ja alempiin sarjatasoihin. Kilpailumanipulaatio vaikuttaa kielteisesti sekä urheilun uskottavuuteen, maineeseen kuin talouteen.

Ohjelman tavoitteet

Kilpailumanipulaation vastaisen Euroopan neuvoston yleissopimuksen päätavoitteena on urheilukilpailujen manipuloinnin ehkäiseminen, tunnistaminen ja rankaiseminen. Urheilutoimijoiden välistä yhteistyötä pyritään kehittämään kansallisesti ja kansainvälisesti urheilukilpailujen manipuloinnin torjumiseksi. Tavoitteiden myötä pyritään suojelemaan urheilun rehellisyyttä ja etiikkaa.

Suomen Voimanostoliiton kilpailumanipulaation torjuntaohjelman tavoitteena on vaikuttaa siihen, että kaikki lajitoimijat ymmärtävät, mitä on kilpailumanipulaatio ja sitä havaitessaan tuntevat torjuntaan liittyvät toimenpiteet.

Liiton koulutuksilla ja viestinnän toimenpiteillä ennaltaehkäistään kilpailumanipulaatioon tähtäävää toimintaa.

Suomen Voimanostoliitto edistää omalta osaltaan rehellistä kilpailua ja eettisesti kestäväää toimintaa yhdessä muiden lajiliittojen kanssa.

Säännöt ja sopimukset

Suomen Voimanostoliiton tavoitteena on vaalia puhdasta urheilua sekä taata kaikille jäsenilleen oikeus reiluun ja tasavertaiseen urheiluun. Reilussa ja puhtaassa urheilussa kaikki lähtee kunnioituksesta; puhtain keinoin huipulle pyrkivä urheilija kunnioittaa toisia urheilijoita sekä yhteisiä sääntöjä ja vaalii samalla omaa hyvinvointiaan.

Suomen Voimanostoliitto ei hyväksy dopingin käyttöä eikä kilpailumanipulaatiota missään muodossa. Näistä löytyy asiaa koskevat kirjaukset sekä toimintasääntöjen kohdasta 10 b. ja 10 c. että liiton kurinpitösäännöistä ja antidopingohjelmasta.

Rangaistavaa toimintaa on lopputuloksia ja kilpailutapahtumaa koskeva manipulointi tai sellaisen yritykset ja myös se että urheilutoimija ei ilmoita tiedossaan olevasta manipuloinnista liitolle, seuralle tai SUEKille. Lisäksi rangaistavaa toimintaa on urheilutoimijan sisäpiiritiedon jakaminen ulkopuolisille. Sisäpiiritiedolla tarkoitetaan tietoa, joka ei ole seuran/joukkueen ulkopuolisten tiedossa. Tällaista tietoa on esimerkiksi julkistamattomat kokoonpanotiedot, urheilijoiden

terveydentilat ja kilpailutaktikat.

Urheilutoimijoiksi katsotaan:

- urheilijat
- valmentajat
- huoltajat
- seurajohtoon kuuluvat henkilöt
- seuran lääkintähenkilöstö
- muut joukkueen kanssa kiinteästi tekemisissä olevat henkilöt
- tuomaristo.

Kurinpitosäännöissä on kirjattu kielletyksi toiminnaksi urheilutoimijoiden vedonlyönti omasta kilpailutapahtumasta sekä ns. sisäpiiritiedon jakaminen.. Vedonlyönnillä tarkoitetaan sekä omaa että edustajan kautta tapahtuvaa vedonlyöntiä tai muulla tavoin siihen vaikuttamista.

Kilpailumanipulaation tilanne-/uhkakuva voimanostourheilussa

SUEKin 2022 julkaiseman tilannekuvan mukaan kilpailumanipulaation riski voimanostourheilussa on matala. Lajissa ei ole tullut ilmi kilpailumanipulaatiotapauksia ja vedonlyöntiä niin kansallisesti kuin kansainvälisesti ei ole tiedossamme. Suomalaisiin urheiluseuroihin ei liity myöskään merkittäviä yksityisiä tai kansainvälisiä omistuksia tai epämääräisiä sponsoritahoja. Tietoon ei ole tullut epäilyksiä siitä, että voimanostoa käytettäisiin hyväksi rikollisessa toiminnassa.

Kilpailumanipulaation kansallinen uhka-arvio tehdään SUEKin johdolla kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Suomen Voimanostoliitto varautuu ja tekee tarvittavia toimenpiteitä uhkien minimoimiseksi. Liitto on varautunut mahdollisiin manipulaatiotapauksiin ja niiden käsittelyyn. Kilpailumanipulaation uhka-arvio voimanostourheilussa on matala.

Lajiliittokohtaisissa arvioissa kansainvälisen vedonlyönnin määrästä, jos sitä on, ei ole tietoa Suomen Voimanostoliitossa. Arvioimme, että jos vedonlyöntiä on jossakin, niin se on yleisesti ottaen matala, eikä muodosta merkittävää kilpailumanipulaation uhkaa. SUEK päivittää säännöllisesti kansallista tilannekuvaa, joka sisältää myös lajikohtaiset tilannekuvat ja viestii tästä lajiliitoille. Tämän kilpailumanipulaation torjuntaohjelman tavoitteena on, että suunnitelmallisilla ja tehokkailla toimenpiteillä pystytään säilyttämään riski mahdollisimman pienenä.

Koulutus

Kilpailumanipulaatio ja sen vastaiset toimenpiteet ovat osa Suomen Voimanostoliiton laji- ja tuomarikoulutuksia. Koulutusten keskeisimpinä kohderyhminä ovat tuomarit, urheilijat, valmentajat sekä nuoret urheilijat, jotka tutkimusten mukaan saattavat olla muita haavoittuvaisemmassa asemassa. Kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvät koulutukset pitää pääsääntöisesti liiton oma kouluttaja kasvokkain, verkkokoulutuksena tai kouluttajan tekemän videotallenteen avulla.

Koulutustoiminnalla varmistetaan, että keskeiset urheilutoimijat ovat saaneet koulutusta kilpailumanipulaatiosta. Koulutuksissa on huomioitu urheilijan polun eri vaiheet ja kilpailumanipulaation riskit uran eri vaiheissa.

Urheilijat

- Urheilijoita koulutetaan pääsääntöisesti leireillä
- Koulutus tapahtuu joko liiton oman kouluttajan vetämänä, tallenteena tai Reilusti Paras - verkkokoulutuksena
- Koulutussisällöissä on otettu huomioon urheilijan polun eri vaiheet

Valmentajat

- Valmentajia koulutetaan lajikoulutuksissa (II-taso ja korkeammat) sekä leireillä
- Koulutus tapahtuu joko liiton oman kouluttajan vetämänä, tallenteena tai Reilusti Paras - verkkokoulutuksena
- Valmentajien kilpailumanipulaatiokoulutus on huomioitu liiton viestinnässä

Tuomarit

- Tuomareiden koulutus järjestetään tuomarikoulutusten yhteydessä
- Koulutuksia järjestetään uusille tuomareille heidän hankkiessaan tuomaripätevyyden.
- Kerran vuodessa järjestettävälle tuomariklinikalle osallistuvat tuomarit saavat siinä tilaisuudessa myös kilpailumanipulaation ehkäisemistä koskevaa koulutusta.

Liiton toimi- ja luottamushenkilöt

- Lajiliiton toimi- ja luottamushenkilöille suositellaan Reilusti paras-verkkokoulutusta Urheilijoille, valmentajille sekä liiton toimi- ja luottamushenkilöille asiaan liittyvää koulutusta järjestetään vuosittain.

Koulustuotoiminnan vastuuhenkilönä Suomen Voimanostoliitossa toimii toiminnanjohtaja Jarkko Saapunki. Vastuuhenkilö raportoi SUEK:lle pidetyistä koulutuksista sekä seuraa koulutusvelvoitteiden toteuttamista voimanostoliitossa. puolivuositain SUEKilta pyydettävän raportin kautta. Viestintää kohdennetaan erityisesti kansallisen tason urheilijoihin, jotka eivät ole vielä suorittaneet reilusti paras koulutusta.

Kansainvälisiin mestaruuskilpailuihin osallistuvilta urheilijoilta IPF vaatii WADAn ADEL-koulutuksen, joka suoritetaan ennen kuin urheilija voidaan ilmoittaa arvokilpailuihin Good Lift järjestelmässä.

Viestintä

Kilpailumanipulaation torjunta on osa Suomen Voimanostoliiton viestintäsuunnitelmaa. Liitto viestii säännöllisesti kilpailumanipulaation torjuntaan liittyen monissa eri kanavissa kohderyhmät huomioiden. Liiton kanavia ovat muun muassa nettisivut, Facebook ja Instagram. Suomen Voimanostoliiton nettisivuilta löytyy kattavasti tietoa kilpailumanipulaatiosta ja sen torjunnasta. Sivuilta löytyy muun muassa liiton Kilpailumanipulaation torjuntaohjelma ja linkit sekä ILMO-palveluun että SUEKin Reilusti paras -verkkokoulutukseen.

Suomen Voimanostoliitto viestii toimijoilleen erilaisilla uutiskirjeillä, joihin kilpailumanipulaatioon liittyvät asiat sisällytetään säännöllisesti. Kirjeiden sisällöissä otetaan huomion erilaiset kohderyhmät muokkaamalla viestin sisältöä aina kohderyhmäkohtaisesti. Suomen Voimanostoliiton viestintävastaava koordinoi viestintää kilpailumanipulaation torjuntaan liittyen.

SUEK vastaa mahdollisista rikkomustapauksien tutkinnasta ja koordinoi Suomen Voimanostoliiton viestintävastaavan kanssa tapauksen uutisoinnista. Liiton viestinnästä vastaa kriisiviestintäryhmä, johon kuuluvat liiton puheenjohtajat, toiminnanjohtaja ja tiedottaja.

Korruption vastainen toiminta

Suomen Voimanostoliitto on omalta osaltaan mukana korruption vastaisessa toiminnassa. Sanomme EI korruptiolle tiedostaen, että korruption mahdollisuus yhteiskunnassa koskee myös urheilutoimintaa. YK:n yleiskokouksen käyttöön ottama teemapäivä olemassa siksi, että korruption vastaisesta toiminnasta voidaan tiedottaa tehokkaasti, oppia sen vaikutuksista yhteiskunnallisena ilmiönä ja vaatia aktiivista taistelua sitä vastaan. Suomen Voimanostoliitto tiedottaa päivästä sosiaalisessa mediassa ja ilmaisee siten vastustavansa korruptiota kaikilla yhteiskunnallisen toiminnan sektoreilla. Vuonna 2022 korruption vastaista päivää vietetään 9. joulukuuta.

Tutkimustiedon pohjalta voidaan todeta, että korruptio ja doping ovat muodostuneet urheilubisneksessä yleisiksi. Erityisesti kansainvälisten urheilutapahtumien yhteydessä on viitteitä korruptiosta. Koska Suomessa järjestetään kansainvälisen tason kilpailuja voimanostossa ja penkkipunnerruksessa, on Suomen Voimanostoliitto vastuullisena toimijana tietoinen korruption mahdollisuudesta. Aktiivisella antidopingtyöllä vastustetaan samalla myös korruptiota.

Tiedotuksessa hyödynnämme YK:n kampanjasivulta löytyvää materiaalia.

<https://www.un.org/en/observances/anti-corruption-day>

Play True

Vuosittain huhtikuussa järjestettävä Play True Day on osa Suomen Voimanostoliiton antidopingohjelmaa. Seuraamme WADA:n sivuilta päivän vuosittaista teema ja julkaisemme sosiaalisessa mediassa päivän kampanjamateriaalia. Rohkaisemme kilpailijoita ottamaan osaa kampanjapäivään heidän omissa sosiaalisissa medioissaan. Suomen Voimanostoliitolla on myös käytössä oma #puhtaastivahva, joka otettiin käyttöön 2021 kuukauden kestoisessa kampanjassa.

Yleinen toimintaohje kilpailumanipulaatiotapauksissa

Jos henkilö havaitsee voimanoston parissa kilpailumanipulaatiota, hän löytää aiheeseen liittyvän toimintaohjeen liiton internetsivuilta sekä kilpailumanipulaation yhteyshenkilön tiedot, jolle hänen tulee raportoida mahdollisista kilpailumanipulaatioepäilyistä.

1. Tapauksen alustava käsittely toteutetaan liiton sisällä kilpailumanipulaation yhteyshenkilön toimesta. Käytännössä tämä tarkoittaa saatavilla olevien tapahtumatietojen keräämistä.
2. Kaikista tapauksista ilmoitetaan SUEKin tutkintapäällikölle. Tapauksista ja yhteistyöstä käydään keskustelut liittojen kanssa tapauskohtaisesti. Tällöin sovitaan tiedottamisesta, rooleista ja vastuista.
3. Tarvittaessa SUEK vie asian kansallisen yhteistoimintaryhmän (National platform) käsiteltäväksi. Yhteistoimintaryhmässä on mukana muun muassa poliisi. Poliisi päättää mahdollisista rikostutkinnallisista toimenpiteistä ja lajin parissa päätetään kilpailullisista seuraamuksista.
4. Mikäli tapaus ei johda rikostutkinnallisiin toimenpiteisiin Suomen Voimanostoliitto voi pyytää SUEKin apua niiden asioiden selvittämisessä, jotka eivät täytä rikoksen tunnusmerkistöä. Selvitys tehdään yhteistyössä liiton kanssa.

5. Selvityksen päätyttyä liiton tulee harkita asian viemistä lajiliiton kurinpitokäsittelyyn tai päättää asian käsittely.

Tarvittaessa asianosaisia tulee tiedottaa asian käsittelyn päättämisestä ja/tai sen lopputuloksesta.

Toimintaohje urheilijoille ja muille lajitoimijoille

Jos sinulle ehdotetaan kilpailumanipulaatiota tai kuulet muiden rikkomuksista, toimi näin:

1. Tunnista tai havaitse tapahtunut kilpailumanipulaatioyritys. Kieltäydy kohteliaasti, mutta päättäväisesti.
2. Kerro ehdotuksesta tai mahdollisesta rikkomuksesta joko Suomen Voimanostoliitolle, SUEKille tai halutessasi suoraan poliisille. Olennaisinta on, että kerrot tietosi luotettavalle taholle, etkä jää asian kanssa yksin. Voit myös ilmoittaa tiedoistasi anonymisti SUEKin ILMO-palvelun kautta.
3. Säilytä kaikki saamasi tiedot, kuten esimerkiksi sinulle lähetetyt tekstiviestit tai sähköpostit. Voit säilyttää tietoja esimerkiksi kuvakaappauksien avulla. Niitä voidaan myöhemmin hyödyntää tapauksen selvittämisessä tai mahdollisena todistusaineistona.

Suomen Voimanostoliiton yhteyshenkilö kilpailumanipulaatioon liittyvissä asioissa on toiminnanjohtaja Jarkko Saapunki, puh. 010 309 4270, s-posti jarkko.saapunki(@)svnl.fi.

Muu toiminta

Suomen Voimanostoliitolla on jäseniä lajin kansainvälisissä organisaatioissa, joissa he edistävät omalta osaltaan kilpailumanipulaation vastaista työtä.

Suomella on luottamushenkilöitä kansainvälisissä hallituksissa ja työryhmissä, muun muassa Pohjoismaiden Voimanostoliiton (NPF) hallituksessa ja Euroopan Voimanostoliiton (EPF) hallituksessa sekä Kansainvälisen Voimanostoliiton (IPF) urheilijoiden taustahenkilöiden komiteassa.

Ohjelman seuranta ja arviointi

Suomen Voimanostoliiton hallitus päättää ohjelmasta ja sen päivityksistä. Hallitus arvioi vuosittain ohjelman toteutumista ja kirjaa tehdyt toimenpiteet toimintakertomukseen. Hallituksen hyväksymän ohjelman suunnitelmat ovat esillä toimintasuunnitelmassa ja toteutumisen arviointi toimintakertomuksessa. Ohjelmaa päivitetään tarvittaessa.

Hallituksen tehtävänä on varmistaa, että liitolla on käytössä riittävät henkilö- ja/tai muut resurssit ohjelman ja sen toimenpiteiden toteuttamiseen. Hallituksen jäsenille ja muille keskeisille luottamushenkilöille suositellaan verkkokoulutuksen suorittamista ja osallistumista SUEKin järjestämiin webinaareihin luottamushenkilöille.

Yhteystiedot

Kilpailumanipulaatioasiat

Toiminnanjohtaja

Jarkko Saapunki
Kitkantie 10
93600 KUUSAMO
0103094270
info@svnl.fi

Koulutusvastaava

Hallituksen jäsen, päävalmentaja
Kaj Mattila
kaj.mattila@svnl.fi

Viestintävastaava

Hallituksen jäsen, tiedottaja
Päivi Ristolainen
paivi.ristolainen@svnl.fi